



Warszawie kwartalnie rs. 1 k. 50, na prowincji i w Cesarstwie półrocznie rs. 3 k. 75, Koperta półrocznie rs. 1.
Prenumerować można na wszystkich stacjach pocztowych.

MACOCHA

POWIEŚĆ

PRZEZ

L. Wilkońską.

(Dalszy ciąg).

Gdy pan Wszemborski do domu powrócił, wybiegły dziewczynki jego na powitanie, a za nimi w otwartym pokoju, ukazała się panna Miłoszyńska z miłym na ustach uśmiechem.

Ojciec serdecznie córeczki uściskał — i podał rękę guwernantce.

— Moje najszczerze życzenia — wymówiła, i z wyrazem przyjaznym w obiedwie dłonie ujęła jego rękę.

— Dziękuję! dziękuję! — powtórzył wdzięcznie.

— A cóż powiecie, moje dzieci kochane — mówił dalej biorąc dziewczynki w objęcie — że wam daję matkę?

Felicja pobladła i przytuliła się do piersi ojca. Kazia rączką szyję objęła jego, i patrząc mu w oczy z pieszczotą, wyrzekła:

— Ah, tatko, żeby nas tylko kochała!

— Ona już was kocha, bom jęj dużo mówił o moich drogich dziewczętkach. I wy ją pokochacie od razu, bo jest dobrą i łagodną, jak anioł — i pocałował w czoło jedną i drugą.

Panna Miłoszyńska stała naprzeciw i patrzyła się na nich, przybrawszy wyraz życzliwości i współczucia.

Gdy panienki po chwili wybiegły, by jakies polecenie ojca wypełnić — zapytał jęj pan Wszemborski poufnie.

— Jakżeż Felka i Kazia przyjęły wiadomość o mojem postanowieniu? powiedz mi, łaskawa pani.

— Przypomniały sobie matkę — odrzekła wpół cicho, łagodnie spuszczać głowę — płakały...

— Lękałem się tego.

— Potrzeba było całej wymowy mojej, perswazyi, pieszczot...

— Dziękuję, z całego serca dziękuję! — wymówił dziwnie wruszony, uściskał jęj rękę, i wyszedł z pokoju.

Panna Miłoszyńska rzuciła za nim strzeliste spojrzenie, poczerwieniała i ust przygryzła — a potem dumnie wyprostowana drugimi wydalila się drzwiami.

Po śmierci pani Wszemborskiej pokoje wszystkie pozostały nietknięte, tak jak za życia jęj były. Teraz, oczywiście pan Wszemborski począł od razu i to z pewnym nawet pośpiechem, dom urządzać i meblować na nowo.

Guwernantka z panienkami zajmowała trzy pokoje na górze.

Gdy pierwsze do restauracyi mieszkania poczyniono kroki, wbiegła panna Miłoszyńska do pokoju, w którym panienki przyspasabiały się właśnie na lekcję do profesora Godlińskiego — rzuciła się na kanapę i zastaniając chustką oczy, głośno niemal płakać zaczęła.

— Co to? Co to? — porwały się przestraszone dziewczęta, i pospieszyły do nięj.

— Nie!... Nie!...

— Ale cóż się stało? — objęła ją Felicja, blada jak lilijka.

— Nie!... To tylko żal chwilowy... Nie!... Bądźcie spokojne... i ja się uspokoję...

— Ale cóż przecie?

— Przybyli rzemieślnicy, będą restaurowali pokoje... przywieźli obicia nowe... Żal ścisnął mi serce... Po matce waszej....

Dziewczętka rzuciły się w jęj objęcie i rozplakały się rzewnie.

W godzinę potem, guwernantka spokojna zupełnie i wesoła na pozór, dobierała pospołu z panem Wszemborskim obicia — arabeski — rozety — doradzała — rządziła — i była uprzejmością uosobioną. Tak ją zastał profesor. I żartowała z Leonkiem, którego ten cały ruch w domu zajmował i bawił.

Ślub za dwa miesiące miał nastąpić. Pan Wszemborski w tym czasie mało był w domu: jeździł za sprawunkami do Warszawy — do Podlasia — i nie jeden miał na głowie interes.

W przeciągu kilku tygodni dwór w Zieminie uśmiechnął się świeżą barwą zewnętrzną, i wewnętrzną już cał-

kiem był wykończony. Ogród wdzięcznie uporządkowany czekał na przybycie nowej pani.

W tym czasie panna Miłoszyńska napisała znowu do siostry:

»Jestem przybita — znekana — a Felcia aż choruje biedaczka, lubo że obiedwie dziś jeszcze całej wyrażdzonej im krzywdy zrozumieć nie potrafią.

Cóż powiesz, że pan Wszemborski, w intercyzie przedślubnej, zapisał przyszłej żonie wieś Toczyce, otaksowaną na 280,000?! — Czyliż przytem potrzebuje uczynić jeszcze uwagę jaką? —

Pozostały się więc tylko, Grażewo i Ziemin dla córek i naturalnie dla niego. Temi także jeszcze rozrządzić może... jak zechce!

Ślub jest naznaczony na dwudziestego Sierpnia. Ośmnastego jadę z panienkami do Raciąża — a dziewiętnastego mamy być *zaprezentowane* przyszłej pani Wszemborskiej.

Oby przeżyć co rychlej te chwile pełne goryczy i upokorzenia!

Czynię wszystko ze siebie co mogę, bo wyższą jestem kobietą, wyższą ponad wszystkie małostki.

Ślub skromny zupełnie, odbędzie się o godzinie piątej pod wieczór.

Sprawiłam sobie suknią zieloną, *moirée antique* — ażeby przecie wystąpić, jak się przynależy, z godnością i powagą. We włosach będę miała tylko złoty grzebień, dar pani Wszemborskiej, niezapomnioniej mi nigdy przyjaciółki.

Panienkom kupiłam materyjkę w białe i różowe paski, i będą różowe miały szarfy.

Chcę im wszystkim pokazać, że nie jestem pospolitą tylko guwernantką tuzinkową, nie powszednią kobietą.

Przy umeblowaniu pokoi byłam czynną bardzo. Według mego gustu jedynie tapicer zawiesił firanki. Śmiałam się przytém w duchu z goryczą żółciową. O sarkazmie życia.

Smiej się, droga Ludwisiu, i Ty pośmiej się zemną! — Panienki z dniem każdym więcej przywiązują się do mnie, i ani mowy być nie może, byśmy rozłączyły się kiedy.... Chyba, gdybym za mąż poszła, ale o tém nie myślę! —

Byłoby najlepiej, gdyby mi dozwolono, osobno, w Grażewie zamieszkać z niemi i wszystko do dyspozycji oddano. Ha! Zobaczymy!

Twoja siostra
Marcella.

— Ożywi się wkrótce dom cały i będzie nam wszystkim weselej, wymówiła tegoż dnia samego do profesora, gdy po lekcji usiadł przy niej pod wystawą.

— O zapewne! nowa pani wszystkiemu powab nada świeży, ile że to jest osoba pełna zalet i miłych przymiotów, odrzekł Godliński i badawczo zmierzył ją wzrokiem.

Panna Miłoszyńska uśmiechnęła się wdzięcznie.

— Pan Wszemborski szczęśliwy zrobił wybór, i pocieszam panienki, że dobrą, kochaną, będą miały mamę. Trudne to wszelako zadanie, Felcia tak dobrze pamięta matkę. Pan Wszemborski bardzo zajęty, powiem nawet zakochany, dodała ciszej. Ciekawam ją poznać. Pan słyszałeś jak ją wyposażył? zniżyła głos więcej jeszcze, odkładając na chwilę jakąś perelkową robotę.

— Tak, pani.

— Zapisał ję w intercyzie Toczyce....

— Uczynił to, by żonę na wszelki zabezpieczyć wypadek, a różne to ewentalności bywają, i postąpił sobie sumiennie.

— Ma córki, przecedziła panna Marcella przez zęby.

— Córki piękny będą miały majątek. Ziemin i Grażewo są warte 700,000 a pan Wszemborski dobrze się rzą-

dzi i ma gotówkę. Każda z córek dostanie zaraz po 200,000. S. p. pani Wszemborska wniosła wszystkiego tylko 100,000. Cały więc majątek głównie jest pana Wszemborskiego, profesor powstał i przechadzać się zaczął!

Panna Miłoszyńska o czemś innem zagadała.

Niezdługo nadszedł Wajwrowicz. Po ukończeniu muzyki, guwernantka uśmiechnęła się wdzięcznie do niego i pociągnęła go w rozmowę.

To też gdy odjechali żartował z niego Godliński mówiąc:

— Ejże, panie kochany, czy nie sprawdzi się przysłowie: że stara miłość nie rdzewieje, bo przecież nie mogę powiedzieć pierwsza.

— Co nie, to nie! zaśmiał się Wajwrowicz, i pod żadnym względem żadna miłość! W pierwszej chwili pozory ludziły trochę, ale potem....

— Bądź zdrowa! — wyrzekł profesor. „Idźmy każde w swoją drogę, bo ja cię kochać nie mogę.“

Panna Miłoszyńska jednak myślała, że wielkiego w panu Wajwrowiczu ma wielbiciela.

Pan Wszemborski dniem jednym wyprzedził córki do Raciąża i do Podlesia.

Ośmnastego sierpnia zjechała panna Miłoszyńska z panienkami i panną służącą. Pani Dalewska powitała dziewczątka macierzyńskim uściskiem. Opowiadała im przez wieczór o przyszłej ich mamie, i pocieszała je jak najpomyślniejszą przyszłością.

Panna Miłoszyńska przytakiwała ję z wyrazem zupełnego uznania.

— Powtarzam im dnia każdego to samo, mówiła następnie do pani Dalewskiej, ale naturalną jest rzeczą, że im trudno jeszcze z tą oswoić się myślą. Gdy poznają przyszłą panią Wszemborską, to ją i pokochają zapewne. Kazia, bo więcej jest obojętną. Felicja pamięta matkę, starsza i bardzo rozważna.

— To złagodzi się wszystko, bo panna Zofja jest najlepszą i najszlachetniejszą w świecie istotą. Kochana pani, masz prawdziwą zasługę i obiedwie uściskała ję ręce, że tak czuwasz nad temi dziećmi, i tak je dobrze prowadzisz.

Panna Miłoszyńska niby łzę z oka otarła.

Nazajutrz pojechała pani Dalewska z niemi do Podlesia gdzie na nie pan Wszemborski już czekał.

Felicja pobladła, gdy dojeżdżały, Kazia z zajęciem wychylała się z okna karety.

Ojciec wybiegł przedewór na przyjęcie córeczek a za nim i Zofja, z rumieńcem na licu, uśmiechem na ustach, a ze łzą w oku. Serce ję uderzało gwałtownie.

— Moje córki. Wasza przyszła matka, wymówił Wszemborski z silnem wzruszeniem, panna Miłoszyńska.

Zofja otworzyła ramiona i uściskała dziewczęta. Trzymając je w objęciu, rozplakała się. Kazia tuliła się do niej. Felicja bardzo była blada.

— Pokochajcie maie! — prosiła przyszła macocha i uściskała je raz jeszcze.

Potem zwróciła się do panny Miłoszyńskiej.

— I panią witam, jakoby dobrą znajomą, wymówiła z uczuciem, objęła ją i pocałowała, dobrą i szacowną.

— Nauczyłam się także cenić panią wysoko, odrzekła guwernantka, a będę się starała zasłużyć na przyjaźń pani.

— Już ją posiadasz, bo wiem jak troskliwą pani jesteś dla tych kochanych dziewczątek.

Ujęła obiedwie panienki za ręce i poprowadziła je do matki, która gości powitała we drzwiach salonu.

Potem uściskała je Cesia. Felicja była, jakby w odurzeniu. Kazia poruszała się swobodniej.

Panna Miłoszyńska okazała się tak uprzejmą i miłą, że sobie szczególnie wzięła pani Siemianowskiej zjednać. Okazywała jej tyle szacunku i potrafiła swoją zająć ją rozmową.

Zofja siadała przy panienkach, mówiła z nimi dużo i starała się całym sercem ich pozyskać przychylnością. To też, gdy wracali do Raciąza, Kazia wyrzekła:

— Taka jest dobra, taka miła ta nasza przyszła mama, a jaka śliczna!

— Nadzwyczaj przyjemna osoba, dodała guwernantka i widać, że dobra bardzo. Podobała mi się także i sama pani Siemianowska. Jest to nader miła matrona.

— Cesia ładne dziewczątko, wymówiła Felicja, a odźwięk jej głosu dziwnie był smętny.

Idąc później na spoczynek, uściskała panna Miłoszyńska obiedwie siostry w milczeniu po kilka razy i ze łzami.

Felicja długo przy swoim łóżku klęczała i modliła się gorąco.

Nazajutrz wreszcie ważna nastąpiła chwila. Ślub odbył się w parafialnym kościele.

Oblubienica miała na sobie gładką muslinową sukienkę, wieniec mirtowy i koronkową zasłonę, dar od narzeczonego.

Felicja i Kazia jak dwa aniołki przy jej wyglądały boku.

Świadkami obrzędu byli tylko państwo Dalewscy i sędzia Rodowski, opiekun pańien Siemianowskich.

Zastawy przy herbacie i wieczerzy były nader elegancje i wykwiłtne.

Panna Miłoszyńska i panienki wyprzedzały nowo zaślubioną parę w Zieminie. Państwo Wszemborscy dopiero we dwa dni później przybyli.

Młodą panią powitały wiwatowe wystrzały i deputacja z włościan złożona. Była rozczulona tą małą owacją. Potem ujęła pannę Miłoszyńską za ręce i z uczuciem wyrzekła:

— Jestem szczęśliwa prawdziwie, że kochana pani i nadal, na długo pozostaniesz z nami.

— Przyrosłam duszą i sercem do panienek, odrzekła.

— Pani tyle położyłaś zasług!

— Spełniłam tylko pragnienie serca z obowiązku, podjętego z poczuciem wyższem.

— Będziemy go odtąd wypełniały pospół i uściskała ją znowu.

Dnia następnego był wielki objad w Zieminie, dany dla sąsiedztwa: przenosiny, a zarazem i okrężne.

Nowa mama przywiozła panienkom białe sukienki tartanowe, które sama, własną ręką nader gustownie niebieską przystroiła krepą. Kazia aż podskoczyła z radości. Felicja zróżowiła, dziękując mamie.

Guwernantka chwaliła, cieszyła się dodając, że panienkom ślicznie w tym będzie kolorze. Na stronie wszelako poszepnęła Felicji:

— Macie za Toczyce bardzo ładne sukienki.

Pani Wszemborska w dniu tym włożyła suknię perłowego koloru, z taką szarfą, a we włosy wpięła dwie różowe kamelje. I wcale skromnie wyglądała przy morach panny Miłoszyńskiej i złotych różnych, które tamta toaletę swoją podniosła.

W obec gości, okazywała panna Miłoszyńska dla nowej pani domu względność szczególną, niby ciągle zważała na nią, by jej dopomagać we wszystkim, by na to baczyć, ażeby przez nieświadomość jakiejś nie popełniła pomyłki i niby to pouczała ją niekiedy, zawsze z ujmującym wyra-

zem. Postronnie wszelako okazywała znużenie, że ciągle na wszystko zważać musi i baczyć.

— Bardzo to rozsądna osoba i umiejętna, ta panna Miłoszyńska, poszepnęła pani Zarucka pani Przyłomskiej, i będzie bardzo na rękę pani Wszemborskiej, bo to jakieś niby wcale nieobyte w świecie stworzenie: panna Miłoszyńska tak na nią zważać musi.

— Siedziała za piecem — odszepnęła druga — «w cichym, skromnym dworku», jak wyraziła się guwernantka, a *dużo* z nią mówiłam. *Niunia* to niby, lecz *cicha woda brzegi rwie*: umiała sobie schwycić majątnego męża.

— I zapisał jej Toczyce. Panna Miłoszyńska nad sierotami boleje.

— Umiała sobie poradzić. Matka bankrutka, dziawczka... Panna Miłoszyńska...

— Jakżeż się paniom podoba nowa sąsiadka? — wymówił pan Józef Gorewicz, przystępując do nich. A był to pierwszy kawaler w powiecie.

— Ładna i miła.

— Przyjemna bardzo.

— Śliczna! Pełna gracy! Nas mężczyzn oczarowała. I zupełnie jeszcze młoda.

— Pannie Miłoszyńskiej mówiono, że ma już lat trzydzieści kilka...

— Niepodobna! Być nie może! Nie wierzę! Winszujemy panu Tytusowi takiej żony.

— To też i piękny zrobił jej zapis — wymówiła pani Przyłomska półgębkiem.

— Bardzo sprawiedliwie!

— I całą teraz poratuje rodzinę, jak nam mówiła panna Miłoszyńska.

— Tak być powinno.

— Szlachetnie z jego strony.

— I majątek ma po temu — pan Gorewicz za jakimiś ładnymi pobięgi panienkami, które właśnie przechodziły przez salon.

— Otóż jak podoba się pani Wszemborska! — zaczęła znowu pani Zarucka.

— A ma i siostrę, niedorośle jeszcze dziewczątko, ładną wcale. Tylko, że zaniedbaną strasznie, bo tam jest wielki niedostatek — dodała cichym poszeptem — i bezład.

— Domyśliłam się tego z mowy panny Miłoszyńskiej. Chociaż to ona chwali wszystko.

— Umie pochwalić, a *powiedzieć* zarazem.

Uśmiechnęły się obiedwie. Pani Przyłomska miała siostrę, pani Zarucka córkę na wydaniu, a wiemy jak dobrą partją był pan Tytus Wszemborski.

Właśnie przechodziła obok tych dwóch pań, panna Miłoszyńska, uśmiechnęła się wdzięcznie i skłoniła im głowę. Przystąpiła do pani Wszemborskiej, która Kazię poprawiała szarfę, i poszepnęła jej — lecz słyszały to bliższe osoby.

— Przystąp droga pani do pań Zaruckiej i Przyłomskiej, tak same siedzą — wzięła ją pod rękę i podprowadziła ku tamtym.

Zofja zarumieniła się nieco, lecz z wdziękiem właściwym sobie, nie okazawszy że ją to pouczenie dotknęło niemile obok pani Przyłomskiej usiadła.

— Pani kochana o wszystkim pamiętasz, na wszystko baczysz, jak uważam — wymówiła w tej chwili do guwernantki pani Gromońska, wysoka, chuda, żółtej cery, kobusiego nosa i złośliwego wejrzenia dama.

— Ach! pani łaskawa — uśmiechnęła się tamta — ja wszystko czynię tak chętnie, od serea, zresztą dawno tu jestem prawie jakby należąca do rodziny.

— Prawda, że już lat sześć. A po śmierci nieboszczki całym rządziłaś domem, pani Gromońska wzięła ją pod

rękę, i wyszły pod wystawę z salonu. Dwa lata byłaś z nieboszczką, i byliście przyjaciółkami.

— Ale jak! — odrzekła guwernantka głosem stłumionym, i smutno pochyliła głowę.

— Potem żyłaś tylko dla tych dwóch panienek.

— Kocham je całą potęgą duszy i serca, i one kochają mnie nad wyraz.

— Otaczałaś je staraniem tkiwem i troskliwością, jak matka.

— Serce mnie wiodło jedynie, a był to i obowiązek ewangeliczny: przyciągnąć sierotki miłością całą.

— Pan Wszemborski uznawał to zawsze... — rzuciła na nią ukośne, pełne złośliwego zadowolenia spojrzenie. — I przyznam się pani kochanej — dodała ciszej — żeśmy wcale inaczej myśleli, a tymczasem... *obcą* osobę do domu wprowadził. Pani kochanej musi to być przykro. Naturalnie bardzo! Inaczej powinno było nastąpić.

Panna Miłoszyńska poznała się na tem ukąszeniu, ile że panią Gromońską znała z tej strony — poczerwieniała nagle i spojrzała na nią całym błyskiem obrażonej godności, a raczej nienawiści ukrytej. Przechodzący w tej chwili Wajwrowicz widział to spojrzenie i wyczytał w niem: „Nie daruję ci tego!” — jak następnie opowiadał profesorowi.

(d. e. n.)

Pogadanka tygodniowa.

Już dawno zima nie była tak szczodra w mrozy i śnieg jak tegoroczna. — Warszawa niby pałeczka kuligowego śmieszka brzęczy tysiącami dzwonek: — z uśmiechem uszczęśliwionej dzieciny, rozparta w sankach przebiega ulice pyszniąc się i dumniąc, że ma to czego nawet Paryż nie posiada. — To też sankarze shardzieli, śniecuszki ożyły, stróże posmutnieli a ptastwo sponępniało i napuszone rozpamiętywa poważnie minione rozkosze lata.

Gdyby do podobnego rozpamiętywania można było ludzi namówić, możeby nie jeden poznał, że pod kapeluszem nie ma głowy, choć ją do góry zadziera. — Byłaby to zdobycz cudownej doniosłości.

Zabawne to jednak choć bolesne patrzeć na ludzi, bez głowy chodzących. — W Warszawie podobnych dosyć włóczy się po ulicy, spotkasz ich wszędzie, w teatrze i w kościele, na chodniku i w powozie — przed wystawą delikatów i szafami księgarskimi — przy ostrygach, szampanie a nawet przy piórze, książce i poważnem rozmyślaniu.

Czyż ich mam wyliczać?

Jeden z podobnych bezgłówek napadł mnie nie dawno i ledwo że na śmierć nie zanudził.

— Wasza literatura perjodyczna — mówił mi wyciągając się z wygodą na kanapie — to garści sieczki nie warta.

— Ależ mój kochany.....

— Rozumiem co chcesz powiedzieć — przerwał mi niecierpliwie — ale tłumaczenia nie przyjmuję żadnego i zaręczam cię że będąc na waszem miejscu, potrafiłbym tak każde pismo prowadzić że przestałoby usypiać, jak tego dziś tak dzielnie i starannie dopełnia. W prawdzie nie czytam was zupełnie.....

— Jakże więc możesz sądzić to czego nie znasz?

— Jeden rzut oka dostateczny do tego, jeden numer przeczytany w ciągu roku daje dokładne wyobrażenie o waższej pracy całorocznej.

W milczeniu zacząłem przeglądać kalendarze świeżo nadesłane przez wydawców, zobaczył to nieublagany potępietel całego dziennikarstwa i uśmiechając się rzekł ze złośliwą litością.

— Albo kalendarze nasze czyż można porównać z zagranicznymi?

Wszystko lichota, niedołęztwo.....

— Czy już je przeczytałeś.

— A dajże pokój, czyż podobna bawić się w kalendarzową literaturę?

— A czy można bawić się w krytykę nie znając przedmiotu? Zapytałem z oburzeniem.

— Można — odrzekł stanowczo potępietel, zręczność redaktorska jakiej własnie nie posiadacie, w każdym wypadku umie sobie radzić skutecznie. Przejrzenie tytułów w spisie rzeczy, przerzucenie kartek, chwycenie przelotne tu i owdzie kilku perjodów, powinny być zupełnie dostateczne, do zrozumienia całości. Dziennikarstwo zagraniczne jest tak wprawne, że często up. przeglądy teatralne bywają przygotowane przed przedstawieniem, aby zaraz na drugi dzień mogły wystąpić w dzienniku dla ciekawych swych czytelników.

— Nie przeczę, ale czyż można chwalić podobnie fabryczne wyroby? Jakąż one mogą mieć wartość, w porównaniu do krytyki sumienniej, poważniejszej, opartej na rozumowaniu a nie na pustym brzęku słów, podobnych do sztucznych ogni, co błyszczą chwilę a potem nikną bez śladu i wieści?

— O! mój Janku niezmiernie jesteś wymagający. Publiczność domaga się jak najspieszniejszego sprawozdania, tymczasem przedstawienie przeciąga się ku północy, późniejszej kolacyjka, poczęstunek, gawędka, żarciki, czas upływa, oczy kleją się do snu, w myślach majaczy, w pojęciach opaczy, trudno więc siadać do stolika i zająć się pracą wymagającą szczególnej trzeźwości i przytomności. Prenumeratorzy zaś to nieublagani tyrani, niechcący dziennik nie wyszedł o oznaczonej godzinie, gotowiby wrzask podnieść podobny do trąb Izraelitów, od których wdzięku niegdyś mury forteczne w gruzy się rozsypywały. Dziennik więc wyjść musi, sprawozdanie teatralne musi być w niem pomieszczone, drukarnia artykuły musi mieć rano wszystkie złożone, kiedyż więc pisać? Nie ma zatem rady, artykuł pisze się i składa naprzód, a publiczność przyjmuje go jako świeżutki towar podziwiając niezmodowaną pracę redakcji. Czasami wynikają z tego zabawne zdarzenia. Przed kilku laty w Medjolanie p. Velosi pierwszy tenor opery, miał wystąpić pierwszy raz w jakiejś operze. Publiczność zaciekawiona tłumnie zbiegła się do teatru, tymczasem dla nagłej słabości jednej z artystek zmieniono widowisko i p. Velosi zupełnie w dniu tym nie śpiewał. Na drugi dzień jednak w dzienniku najwięcej upowszechnionym, pokazało się sążniste sprawozdanie, wychwalające głos jego, grę dramatyczną, wykonanie całej partji pełne siły, wdzięku i niewysłowionego uroku, którym owdądziła publiczność, zasypywała oklaskami znakomitego artystę i zaszczyliła wielokrotnem przywołaniem. Przytem sprawozdanie mówiło o silnem wrażeniu widzów, o ich rozczuleniu, o trafnem ocenianiu miejsc więcej zasługujących na uwagę i wygłosiło kilka uwag już więcej szczegółowych, wytykając niektóre uchybienia, które łatwo w następnym przedstawieniu mogą być usunięte. W zakończeniu wreszcie sprawozdawca o-

świadczył, że wieczór jaki wczoraj przepędził słuchając śpiewu p. Velosi, należy do najprzyjemniejszych, że o nim nie zapomni nigdy i że artyście rokuje przyszłość, pełną najpiękniejszych widoków. Można sobie łatwo wyobrazić jakiego niespodzianka taka narobiła wszystkim kłopotu, publiczność się śmiała do rozpuku, ale redaktor, ale p. Velosi, o mało że wymówek wzajemnych nie skończyli pojedynkiem. Mimo tego sprawozdania tam piszą się przed przedstawieniem; krytyki przed czytaniem i jest tak dobrze i tak wam radzę...

— Wybacz przerwałem, ale u nas używając twego wyrażenia, brak podobnie zręcznych redaktorów...

— Za nadto skromny jesteś mój Janku. A Iks podobny tobie tyloletni gawędziarz, opisuje często to, czego nie widział? A Zet czyż nie pisał pochwał twego Tygodnika Mód choć z niego ani kartki nie przeczytał? A Ypsilon nie rąbnął cię za Przyjaciela Dzieci, w jakim zaledwie przegląda tylko ryciny?

— To nie literaci, ale wyrobownicy literacy.

— Jak sobie chcesz tak nazywaj, koniec końców nie brak nam na zręcznych ludziach. Ale cóż tak zaprzatasz się temi kalendarzami, czy chcesz co o nich napisać?

— Naturalnie, ale wprzód muszę przeczytać.

— A to po co? Poczekaj, ja cię nauczę jak się to robi.

Naprzód powiedz mi jak jesteś z wydawcami?

— Jak najlepiej ze wszystkimi.

— To źle, bo w sprawozdaniu koniecznie kogoś lub coś musisz zganić, a będąc dobrze z każdym, to cieniem nie możesz szastać. Muszą jednak być pewne różnice w stosunkach twoich z wydawcami. Czy który z nich nie zrobił ci jakiejś kiedy przykrości? Przypomnij no sobie.

— Jaworski robi mi największą, odrzekłem uradowany, bo mu muszę płacić co kwartał za druk Przyjaciela Dzieci.

— A widzisz? Poczekaj dokuczemy mu za tę chciwość, dlaczego nie drukuje ci darmo. A jak jesteś z redaktorką Poradnika czyli kalendarza dla gospodyń panią Dobieszewską?

— Przecie to kobieta, to grzeczność sama nie pozwala.

— Hm! grzeczność, mruknął nauczyciel. Ale jednak poszperaj no w pamięci. Może mąż jej w czem ci dokuczył.

— Ach! prawda, zapomniałem, zawołałem z radością, dokuczył mi i bardzo, bo *Kliniki* jaką wydaje, nie przysyłała mi. Takie lekceważenie to gniewa...

— A widzisz, przerwał nauczyciel zacierając ręce. To już drugi, a Unger? Jakże z nim jesteś?

— O! z tym bardzo źle, bo mi nawet kalendarza nie dał na kolendę.

— Nie dał? A to barbarzyńca! Właśnie miałem cię prosić o niego, ale kiedy go nie masz, wytniemy mu falangi. A zatem pokazuje się, że właściwie to *dobrze* nie jesteś z żadnym z wydawców. Tym lepiej, zmasakrujemy ich na kwaśne jabłko. Siadaj więc Janku i pisz, ja ci dyktuję.

I rzekłszy to krytyk zamyślił się chwilę, potarł po czuprynie i zobaczywszy że gotów, zaczął dyktować.

— Z noworocznych wydań, na szczególną uwagę zasługują kalendarze, które odstąpiwszy od tradycyjnego zwyczaju, występują od lat kilku w nowej szacie, czego im zupełnie nie pochwalamy...

— Ależ mój drogi to...

— Pisz i nie przerywaj. Trzeba koniecznie jakiegoś wstępu, a że mamy masakrować, więc musiem stanąć na odpowiednim stanowisku zaraz z początku. Pisz więc dalej.

— Najwystępniejszym pod tym względem, jest kalendarz Jaworskiego. Marnotrawny wydawca papier dał tak ładny, jakby zapomniał, że przeznaczaniem kalendarza jest być przerzucanym przez rok cały od kąta do kąta, z wydzieraniem co miesiąc kilku kartek od początku i końca. Obok tego liczne drzeworyty nader kosztowne, cenę kalendarza do rubla podniosły. Grzech to nie mały, bo kto dziś ma rubla na podobny wydatek? Za rubelka można mieć śniadanie na jedną osobę...

— Uwaga była potrzebna, odezwał się przerywając dyktowanie, bo ta przekona czytelników, że na świat spoglądamy z wyższego stanowiska, skoro śniadania potępiamy. Pisz więc dalej:

— Co do wewnętrznej wartości, ta nadzwyczaj wątpliwa. Powiastka tylko jedna, ale za to życiorysów cztery, opisów jeograficznych pięć, przeglądów rzeczy bieżących, wynalazków, nauk przyrodzonych, odkryć, muzyki, malarstwa, architektury, handlu, literatury, astronomji, rolnictwa i t. d. aż czternaście. Słowem na kalendarz i starania i ozdoby za wiele i to główną jego wadą co śmiało wypowiadamy, jako szermierze prawdy i jej szczególnie miłośnicy.

Kalendarz pani Dobieszewskiej, a raczej *Poradnik dla gospodyń* za wiele zajęty jest gospodarstwem domowym, apteczką, zdrowiem, kuchnią, słoikami, rądelkami, jakby panie nasze tylko z fartuszkami i spiżarnią miały do czynienia.

Część literacka w nim wygnana na sam koniec, w spisie rzeczy zaledwie zajmuje cztery całe tytułów, gdy w części gospodarskiej wylicznie samych nadpisów nad rozmaitemi poradami, obejmuje najmniej dwa łokcie długości. Taka niestosunkowość oburza, zwłaszcza że przepisy kuchenne....

— Daj im pokój — przerwałem — przecie ganić ich nie myślisz...

— A dla czego nie? Czyż ich próbowałaś? Czy redaktorka razem z kalendarzem przysłała ci słoik konfitur, wagę zupy, lub jakie danie mięsne, według swjej porady przygotowane?

— Co prawda, odrzekłem wzdychając smutnie — dodatków tych gastronomicznych nie otrzymałem, ale...

— A widzisz — i ty domagasz się jakiejś względności? Wreszcie dajmy mu pokój. Co do kalendarza Ungra.... co do tego wydawnictwa... hm! trzeba mu przypiec koniecznie, ale zostawmy to do przyszłej pogadanki. Zgoda?

— Przystałem chętnie i na tem posiedzenie się nasze ukończyło.

BURZA

NAŚLADOWANIE.

Łudziła mnie długo Felunia kochanka
Nareszcie szepnęła: „jest w sadzie altanka...”

„O zmroku, szarym — rozumiesz — dam hasło...”
Och, jakżem ja czekał by słońce zagasło!

Krew młoda nie woda — zakipi — szaleje!
Spojrzałem na niebo — a niebo ciemnieje,

Chmur czarne nad ziemią zawisły całuny,
Deszcz lunął potokiem, ryknęły pioruny...

Schmurzyłem brew czarną— a w duszy myślałem:
„Napróżno z tęsknotą wieczora czekałem!

„Bo ona, gdy gromów posłyszysz rozmowę
„Nie wyjdzie lekka za wrota domowe...

„Możeby znalazła odwagi choć trochę
„Jeśliby kochała— lecz kto wie czy kocha?...

Niepewny, zły, smutny, przychodzę w altankę,
Przychodzę i widzę— Felunię kochankę—

Sukienka przemokła a rączki jak lody—
O miałem ja pracy obsuszyć je z wody!

Lecz od tej już pory brwi czarnej nie chmurzę,
I marzę rozkosznie gdy patrzę na burzę...

Adam Maszewski.

Symbolika kwiatów i roślin ozdobnych.

(Dalszy ciąg).

22. *Lilja* (Lis blanc, *Lilium candidum*). Niema może drugiej rośliny, któraby między kwiatami miała tak dawną, rozciąglą i ustaloną symbolikę, jak lilja. Co piękne, co czyste, co niewinne i kochania godne, to z lilją porównane być może. Lilja przeto jest symbolem piękności czystej, bo lilja biała o wyniosłej łodyżce i kwiatach dużych, mocno pachnących, mlecznej białości, jest rzeczywiście śliczną rośliną.

Już starożytni Grecy, dla jej piękności, poświęcili ją bogoni Junonie i różą Junony nazywali. Mitologia dwójki wywodzi tej rośliny początek: raz utrzymując że to Wenus przemieniła pewną młodą dziewczę w lilję za to, że usiłowała walczyć z nią o pierwszeństwo w piękności; drugi raz znów, że gdy Junona karmiła Herkulesa, ten odwróciwszy się nagle jednego razu od jej piersi, był przyczyną rozlania pewnej ilości mleka na sklepienie niebieskie, z kąd powstała tak zwana droga mleczna; drobniuchne zaś kropelki mleka spadły na ziemię, dały początek liljom, aby wiecznie przypominały ludziom czystość pokarmu królowej bogów.

U Izraelitów, lilja była przedmiotem prawdziwej czci. Mojżesz otaczał kwiatami lilji arkę przymierza, a Salomon wieńczył niemi swe skronie.

W świecie chrześcijańskim, lilja biała jest godłem piękności, czystości, niewinności i skromności. Niektórym świętym na obrazach w kościele katolickim, dodają do rąk symboliczną lilję, jak np. św. Józefowi opiekunowi dzieciątka Jezus, św. Antoniemu Padewskiemu, św. Franciszkowi z Assyżu, św. Symplicemu męczennikowi i św. Gertrudzie, także Aniołowi Gabryelowi. W ogóle poeci religijni z lilją porównują najczęściej Najświętszą Pannę i to liście na lilji mają oznaczać jej skromność, a kwiat czystą i niewinną piękność. I w starym Zakonie proroczym duchem Marja przepowiedziana, z lilją została porównana, jak opiewają (króla Salomona Pieśń nad pieśniami) następujące słowa: „Jak lilja między cierniami, tak przyjaciółka moja między córkami Adamowemi“ Wiele także orderów na cześć N. Panny ustanowionych, nazywają orderami Lilji, a kwiaty te na nich wyobrażane.

W poezji ludowej w niektórych okolicach panne młodą lub opuszczoną sierotę, z lilją równają. Ze znów do wianka weselnego lilje lud dodaje, mówią o tem liczne piosenki weselne, jak niemniej ów piękny tryolet wzięty z piosenki gminnej.

Karpiński w wierszach do pasterki śpiewa:

*Komu ślubny splotasz wianek,
W róż, lilii i tymfanka.*

Pod moim oknem, gdzie ma chatka mała,
Lilja wonna sadzona,
Gdy na nią spojrzę, jak wdzięczna i biała,
Myślę o tobie: To ona! i t. d.

(d. c. n)

Dalszy ciąg objaśnień dodatku arkuszowego.

N. 26. *Suknia w kliny dla lalki.*

(Kroj fig. 42 i 44).

Forma ta służy nietylko na suknię, ale również na spódnice białą, a nawet na krynolinę, jeżeli wszystkie części węższe i krótsze się skrajają i doda u dołu 2 do 3 rzędów podszytej tasiemki. Tren będzie dobry jeżeli od połowy bocznego bryta zacznie się okrągławo w krajanu podłużać; krając suknią z trenem, trzeba do niej zastosować spodnicę i krynolinę. — Szwy sukni dopełniają się podług odpowiednich liter; połączenie obydwóch tylnich części wypada od P. do Q. Rozporek jak u dużych sukien, daje się między bocznym i przednim brytem. Górny brzeg obejmuje pasek, dolny podszywa się szeroką listwą. Strojną białą spódnice, N. 26 zdobi 6 cent. szeroka falbana, z wąską haftowaną szlarką. Garnirunek sukni z jasnej alpagi, w kolorowe małe kwiatki, stanowi 1 cent. szeroka pasowa atlasowa wstążka, naszyta pojedynczemi kredowemi paciorkami.

N. 27. *Lalka i jej garderoba.*

(Forma korpusu lalki od fig. 34 do 39. — Kraj bluzki fig. 48 i 49. — Trzewika fig. 50. — Desenie na haft od fig. 22 do 60.)

Matkom, ciotkom i siostram pragnącym osobiście zająć się strojeniem lalki, a w szczególności szczęśliwym posiadaczkom ubranej już lalki, poświęcamy całą ostatnią stronę naszego dzisiejszego numeru, i oddzielną cząstkę rozmaitych form i deseni do haftu w dodatku.

Najwpierw podajemy kraj korpusu lalki 34 cent. liczący, której opiekę pilne dziewczynki osobiście na siebie przyjmują. Nie potrzeba tu łokciowych rozmiarów materji, na nowe ubranie, każdy kawałek, przydać się dla lalki może, jeżeli nie na suknię, to na fartuszek, paletocik, pasek i t. p. Chcąc uzupełnić strój lalki, podajemy szereg wzorów na drutową i szydełkową robotę, jak również deseni do haftu służących do jej ubrania, które przy wypełnieniu podanych wskazówek, małe rączki dziewczynek, z łatwością wykonać potrafią. Szczupły zakres pisma naszego, niepozwała nam być tak dokładnymi w opisach, jakbyśmy pragnęli, stosując się do pojęcia dziec-

ka; dajemy tylko małe objaśnienia, resztę poruczając staraniu matek, ciotek i nauczycielek, młodych początkujących pracownic.

Wszystkie części z wyjątkiem stanu, krają się z białej skóry, co zastąpić można także gęstem płótnem, zwłaszcza jeżeli ręce ze skóry, porcelany i t. p. prawie wszędzie, gotowe kupić można. Obiedwie jednakowe części pleców fig. 34. zszywa się od A. do B. i od C. do D. ze sobą, składa tak, żeby obadwa szwy, które środek przodu i tyłu oznaczają, dobrze przypadły, dając w miejscu, naznaczonem punktowaną linią, stebnówkę, zamykającą górną część korpusu. Każdą część nogi Fig. 35 wypada pojedynczo aż do dołu zeszyć. Od góry napycha się korpus aż po za stebnówkę sztywno pakułami, póki właściwej nienabierze formy, zszywając następnie otwory. U góry powinna być figura okrągła i pełna, uważając aby przy stebnówce pleców, wypadającej na przegięciu stanu, jak u dolnego brzegu nie była mocno napchana, ale więcej gibka; pamiętać należy, że ten dół stanowi górną część nóg czyli uda i wypada wstrzymać się z zupełnym zaszyciem. Każdy kawałek fig. 35 wypełnia się wstukiwanym klinikiem fig. 36 i następnie od F do G. i od G. aż do końca przedniego nogi, zszywa się razem. Ostrożnie napchany zszywa się, z dolną częścią korpusu razem i pokrywa szew formujący zgięcie kolana paseczkiem. Na każdą rękę, czyli ramię z dłonią ze skóry zrobione, przykrawa się podług fig. 37 dwie jednakowe części, z dodatkiem, jednego tylko kawałka Fig. 38 stanowiącego wielki palec. Zszywanie palcy i wszystkie wielkiego palca. Fig. 38 jak również połączenie obydwóch części Fig. 37 stanowiących jedną rękę, powinno wypaść, z wielką dokładnością.

Ogólnie odrabia się wszystko dużymi ściegami, główne szwy po lewej stronie, palce zaś mogą być po prawej. Przy napychaniu, w palce wsuwa się watą owinięty patyczek z miotły, żeby później w właściwych miejscach dał się łatwo przekłamać, co ręce cechę naturalności dodaje. Otwór górny ręki, trzeba wyciągnąć i przyszyć następnie mocno, do Fig. 34. Dość gruby drucik wsuwa się podobnie w całą długość ręki, żeby jej dać pewną giętkość. Po przyszyciu maski do korpusu, obkłada się ją do pewnego punktu watą, która wypełnić powinna piersi. Podług Fig. 39 przykrawa się z perkalu stan z małemi zaszwkami, który pokrywa pokład waty.

Bluzka dla lalki kraje się z wyjątkiem rękawów w całości, dodając po 1 cent. na kaźden obręb brzegów przy zapięciu z przodów wypadających, zeszyta na ramionach, z przodu i u dołu obrebiona, ozdobiona jest naszyciem pleców na Fig. 48 kroju naznaczonem, wykrój szyi objęty cieniutką wypustką.

Garnirunek na bluzce składa się z listewek zakończonych kokardką z kolorowej wstążki, które pokrywa wążka na pół cent. gipiurka. Rękawy otrzymują taką ozdobę. Przy wykroju szyi, dana pod gipiurkę podwleczona wstążka, którą kokardka zakończy, naśladować stojący kołnierzyk.

Wycięte trzewiki przód fig. 37 i boki fig. 38 krają się ze złocistej skóry, albo safianu, podeszew, z białej skóry. Górny obwód trzewiczek, obejmuje się wążką wstążeczką, użytą zarazem na bandaże do wiązania.

N. 28. Paletot dla lalki.

(Kroj i wzór na haft w dodatku N. 22, 23 i 24).

Deseń z gładkiego wyrobu wyszyć można łańcuszkowym ściegiem albo sutaszem i perełkami, paletot wykroić z ma-

terjału sukni lub innego według woli zeszyć podług odpowiednich liter.

Zimowy paletocik aksamitny lub jedwabny można futerkiem obłożyć, z wełnianych lżejszych wyrobów w deseń, objąć płską jedwabną i płaskimi guziczkami naszyć w odstępach.

Na pasek ubierający lalkę fig. 27 podaliśmy z haftem ozdobną formę N. 25 również na szarfę, woreczek, kołnierzyki, i mankietki, dodane są na dodatku fasony, przybrane haftem i wyszyciem.

N. 29. Napierśnik dla lalki drutową robotą.

Materiał: cienka bawełna; przędza N. 60 albo 70; średniej grubości stalowe druty.

Na staniczek czyli napierśnik który się zaczyna od paska, nabiera się 10 oczek na drut, i przerabia się 44 takich rzędów w podług, zwyczajnym sposobem. Odtąd należy na kaźdym 5 drucie, zawsze po jednej stronie po 1 oczku przybierać żeby 18 oczek otrzymać, co stanowi środek paska. Następnie tym samym trybem przerabia się odejmując oczka aż do 10, zachowując dalej tę samą liczbę rzędów. Przy tak skończonym pasku, nabiera się po kaźdej stronie od środka licząc po 16 oczek, i przerabia w górę 40 rzędów. Zaczynając kaźden, trzeba na początku druta, jedno oczko spuścić, w środku po 1 oczku przybrać. Na ramiączka, wypada z kaźdej strony pozostawić ostatnie 8 oczek, przerobić po 88 drutów długości, i przytwierdzić we właściwym miejscu do tyłu. Na około obrabia się cały staniczek ściśniętymi oczkami pąsowej włóczki, i ozdabia nią krzyżowym ściegiem, podług ryciny Ner. 29. Wypadający w samym środku koniec należy wyłożyć i przytwierdzić guzikiem. Na otaczającą ramiączka koronkę, nabiera się na cienki drut 8 oczek i przerabia jak następuje:

1. rząd. Podn.; 2 naprawą stronę zrobione oczka: nał. nit. na lewo zdjęte; 2 razy nał. nit. na lewo zdję. 1 na prawo.
2. rząd. Podn. 2 pra. 1 na lewo. 2 na pra. nał. nit. na lewo zdję. 1 prawe.
3. rząd. Podn. 2 na pra. nał. nit. 4 na prawo.
4. rząd. 6 na pra. nał. nit. na lewo zdję. 1 na prawo.
5. rząd. Podn. 2 na prawo. nał. nit. na lewo zdję. 2 razy nałożona nitka; na lewo zdjęte. 2 razy nał. nit. na lewo zdjęte.
6. rząd. Podn. 1 na prawo. 1 lew. 2 pra. 1 lew. 2 pra. nał. nit. lewo zdjęte.
7. rząd. Podn. 2 na prawo; nał. nit; na lewo zdję. 6 na prawo.
8. rząd. 3 oczka łańcuszkowe. 4 na prawo, nał. nit; na lewo zdjęte. 1 prawe.

N. 30. Bucik na drutach, dla lalki.

Materiał: szafirowa i biała angielska i angorowa włóczka.

Nałożone 30 oczek, robi się sposobem zwanym „patentowy“ 24 razy prosto w górę, następnie przybiera po 1 oczku na początku kaźdego druta, żeby 50 oczek powstało, które wypada znowu 16 razy przerobić; dalej nakłada się na podeszewkę białą włóczkę i zupełnie prosto odrabia się jeszcze 10 drutów, pamiętając żeby w samym środku druta 2 razy po dwa oczka z sobą zrobione były, przez co się uformuje pięta. Obydwie części pięty, należy razem łańcuszkowym sposobem spoić. Środkiem z przodu, bucik potrzeba do pewnej wysokości zeszyć na skośnych jego

stronach, i w około ozdobić rodzajem futerka z angorowej popielatej włóczki, na które się 8 oczek nabiera i zawsze prosto, na prawą stronę odrabia.

N. 31 Rękawiczki na drutach dla lalki.

Materiał: różowa i biała angielska włóczka.

Na cieniutkich drutach zrobić trzeba podstawę z 25 oczek białą angielską włóczką; po odrobieniu 72 drutów w górę, obłańcuszkowuje się pierwsze 13 oczek, a z pozostałych 12 wykonywa wielki patec, zdejmując z każdego rzędu po 1 oczku, żeby wypadło mniej o 4 oczka, zakończając łańcuszkiem. Następnie nakładają się oczka dolnego brzegu rękawiczki, i przerabiają 6 razy, 2 oczka na prawo, 2 na lewo, ciągle na przemian. Dla zrobienia mankieta, biorą się grubsze druty, i również białą włóczką ścięciem zwanym „patentowy siatkowany“ odrabia się 20 razy: różowa włóczka zwyczajnym sposobem patentowym zakończy białą ten mankieta. Zeszytą razem rękawiczkę ozdabia się u góry łańcuszkowym rzędkiem, różowej włóczki, podług ryciny, dodając kilka paciorków, wyszycie na wierzchu, i małą kokardkę.

N. 32 i 33. Szydełkowa mufka i kołnierz naśladowujący futrzany.

Materiał: biała angorowa i czarna angielska włóczka, różowa wstążka, wata, perkal.

Na podstawie 40 oczek odrabia się na mufkę 60 drutów ciągle zwyczajnie w podłuż, zakończy łańcuszkiem z jednego końca, i zeszywa obiedwie strony razem. Małe łatki naśladowujące gronostaje stanowią 3 duże ścięgi z czarnej włóczki. Podszewka perkalowa pod watę, kraje się węższą od wspomnianej powyżej roboty, ozdabiając zewnętrzne brzegi jedwabną różową wstążką, opatrzoną na 1 cent. od brzegu listewką, naciągniętą gumowym sznureczkiem. Robota nasuwa się po należytem przygotowaniu podszewki z watą, i spaja z nią naokoło z każdej strony kokardką. Na kołnierz nakłada się 4 oczka, przerabia 8 drutów; takiż sam kawałek odrobiony na innym drucie, łączy się z poprzednim i na tych 8 powstałych oczkach robi się 160 razy w górę, poczem znów wypadają na połowę rozdwojone końce, jak na początku roboty. Kilka czarnych łątek jak u mufki, jedwabna różowa podszewka i guzik szmuklerski z pętlącą z sutaszu, dopełniają całości.

N. 34. Kamasze na drutach dla lalki.

Materiał: popielata, angielska włóczka.

Kamasz każdy wymaga 56 oczek z podwójnie złożonej włóczki, 24 razy w około przerobionych, ciągle przemieniając 2 na prawo, 2 oczka na lewo. Dalej następują zawsze kolejno 2 rzędy zupełnie na prawo, i 3 rzędy 1 na prawo 2 na lewo. Rodzaj deseni, wypaść powinien jedno oczko na drugim. Po 5 deseniowych rzędach, zaczyna się przybieranie, wypadające pomiędzy: 9 rzędami, 6 i trzy razy po 4 przerobionemi rzędkami. Tu następuję 1 rządkiem na prawo, 3 rząd. na lewo, 10 rząd. 2 na prawo, 2 na lewo, i dalej pięta która się na 18 oczek szeroko zawsze 2 na prawo, 2 na lewo odrabia i łańcuszkiem zakończy. Boczne strony pięty nabierają się jak w pończosze i przyrabiają do części palcy jak małe kliniki. Nakoniec zmniejsza się liczba oczek, na początku każdego rzędu o 1 oczko, aż na 11 oczek, wszystkie się nabierają na

około, obrabia 1 rzędem zakładanym, przez co mają rodzaj łańcuszka. Skórka na strzemiono i 3 duże czarne guziki ozdabiają boki; przyszyć je dopiero można po ukończeniu roboty.

N. 35. Pończocha na drutach dla lalki.

Na pończochę nałożyć 52 oczek, przerobić 24 razy w około, 2 na prawo, 2 na lewo na przemian, poczem 20 razy robić należy gładko. Jak u dużej pończochy, przybieranie wypada po obu stronach dróżki i powinno być 5 razy dopełnione.

Dwa razy przerabia się 10 rzędów, dalej 8 rzędów i 7 rzędów gładko, przybierając między temi przedziałami i obliczając jeszcze raz 7 rzędów sięgających aż do pięty, która powinna być 17 oczek szeroka i 5 drabinek dróżki długa. W stopie przerabiając zawsze 1 rząd gładko należy 6 razy spuścić, poczem wypada przerobić 8 rzędów gładko, z następującym zakończeniem, w którym przy każdym rzędzie 8 oczek zgubić należy.

Spis przedmiotów mieszczących się w dodatku arkuszowym.

N. 1. Ubranie do teatru i na wieczór. — N. 2. Suknia z jasnego fularu z krótkim staniczkiem. — N. 3. Suknia z podwójną spódnicą i stanikiem czworograniasto wykrojonym. — N. 4. Berta wykrojona w zęby. — N. 5. Szydełkowa koronka z plecionką mignardise. — N. 6 i 7. Wyszywana torebka. — N. 8. Podstawka pod gorący półmisek. — N. 9. Szlak do serwety sukiennej, portjery, szyfonierki itd. — N. 10 i 11. Kołnierz i mankiety haftowane na muslinie. — N. 12 i 13. Kołnierz i mankiety tiulowe, z aksamitką i gipiurką. — N. 14. Ścieg włóczkowy na drutach do wykonania mufki i kołnierzyka dla dzieci. — N. 15. Włóczkowa pelerynka. — N. 16. Tło pelerynki włóczkowej. — N. 17. Wykonanie tła pelerynki włóczkowej. — N. 18. Frenzl do pelerynki włóczkowej. — N. 19. Wykonanie szlaku do pelerynki włóczkowej. — N. 20. Haftowana krawatka. — N. 21. Czepeczek z barbkami gipiurkami. — N. 22. Tiulowa, haftowana katalanka. — N. 23. Koszulka dla lalki. — N. 24. Majtki dla lalki. — N. 25. Staniczek pod suknią dla lalki. — N. 26. Suknia w kliny dla lalki. — N. 27. Lalka. — N. 28. Paletot dla lalki. — N. 29. Napierśnik dla lalki robiony na drutach. — N. 30. Buciki dla lalki. — N. 31. Rękawiczki dla lalki. — N. 32. Manszonik dla lalki. — N. 33. Kołnierz dla lalki robiony na drutach. — N. 34. Kamasz dla lalki. — N. 35. Pończocha dla lalki.

Korrespondencja.

Pani C. Krasin. Do prenumeraty brakuje kop. 75. Dziełko pod tytułem. Macierzyńskie wychowanie w języku polskim, kosztuje rs. 7 w języku francuzkim rs. 5 kop. 25.

Listy i przesyłki pieniężne na sprawunki, adresować prosimy: Do J. K. Gregorowicza, ulica Żabia, Nr. 956 dom Krzemieńskiego.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dodatek arkuszowy z drzeworytami.